INSTITVTIONES IN LINGVAM SANCTAM, MARTINO MARTINEZ CANTAPETRENSI AVCTORE, NVNC DEmùm eiusdem labore, ab innumeris mendis, quæ in prima editione irrepserant, repurgatæ, & ad limam reuocatæ.

DEINDE

Additæ sunt vice appendicis, in linguam CHALD. *Institutiones, quæ nunc primùm in lucem prodeunt, eodem Auctore.*

2267

CVM LICENTIA

SALMANTICAE

Excudebat Mathias Gastius

M. D. LXXI.

Esta tassado en dos Reales.

MARTINVS MARTINEZ CANTAPETRENSIS SACRAE *Theologiæ Magiſter, linguarum trium Salmanticæ profeſſor, ſeueriſsimo eiuſdem Salmanticenſis Academiæ Senatui S.*

QVidquid eſt in me eruditionis, & ſtudij, multis cùm annis; tum laboribus collectũ, & ſi ſcio q̃ mediocre quamq; exiguum ſit, tamen id totum vobis, conſcripti patres, offerre, ac dicare potiſsimum conſtitui. Apud vos enim à primis educatus incunabulis poſt prima literarum rudimenta, ſacræ Theologiæ diſciplina, & linguarum cognitione inſtructus, ſine quibus illotis, vt aiunt, manibus ſanctæ literæ contrectantur, ne ingratus, ne immemor tanti cenſerer beneficij, cum alia, tum hoc, quod nuper elucrubatum opuſculum eſt, vobis

דקדוק לשון ארמית

CHALDAICARVM INSTITVTIONVM LIBRI TRES, NVNC PRIMVM IN LVCEM EDITI,

A MARTINO MARTINI Cantapetrensi, sacrosanctæ Theologiæ magistro, ac Diuinorum Bibliorum in tribus linguis Salmanticæ primario professore.

AD

Illustrem virum Ioannem à Bracamonte Auilensem, Salmanticensis Academiæ Rectorem.

CVM LICENTIA

SALMANTICAE

Excudebat Mathias Gastius

M. D. LXX

ORATIO DOMINICA
CHALDAICE.

אַבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא יִתְקַדַּשׁ שְׁמָךְ יֵיתֵי
מַלְכוּתָךְ: יִתְעֲבֵיד רְעוּתָךְ כְּמָא דְבִשְׁמַיָּא
אַף בְּאַרְעָא: לַחְמָנָא תְּדִירָאָה הַב לָנָא
יוֹמָא דֵין: וּשְׁבוּק לָנָא חוֹבָנָא כְּמָא
דְּאַנַחְנָא שָׁבְקִים לְחַיָּבָנָא: וְלָא חַיְיתִינָנָא
בְּנִסְיוּנָא בְּרַם שֵׁיזִיבְנָא מִבִּישְׁתָּא: אָמֵן:

SALVTATIO ANGELICA.

שְׁלָמָא לֵיךְ מַרְיָם שְׁלִימָתָא דְחַנָא יְהוָה
עַמֵּיךְ: בְּרִיכָא אַתְּ בִּנְשַׁיָּא וּבָרִיךְ אִיבָּא
דִמְעַיִךְ יֵשׁוּעַ: קַדִּישְׁתָּא מַרְיָם אִימָּא
דְאַלָהָא צַלִּי עֲלָנָא חַיָּבַיָּא אָמֵן:

I LIBER

LIBER PRIMVS CHALDAICARVM INSTITVTIONVM A MARTINO MARtini Cantapetrenſi, ſacrorum Bibliorum in tribus linguis Salmanticæ primario profeſſore, ac ſacræ Theologiæ magiſtro, editus, ad Illuſtrem virum Ioannem Bracamontem Auilenſem, Salmantinæ Academiæ Rectorem.

APud Chaldæos ſiue Syros nullæ nũc propriæ literæ extant, ſed ab Hebræis mutuò deſumptæ: licèt eo tempore quo Hebræi apud Babylonios exularent, literas proprias habuiſſe conſtet. Nam apud Danielem præcepit rex Nabuchodonoſor, vt eligerentur pueri de filijs Iſraël, qui ſtarent in palatio eius, & eos docerent literas & linguam Chaldæorũ. Et Hieron. in Prologo Galeato, inquit: Viginti & duas literas eſſe apud Hebręos, Syro-

אַנְתְּ vel אַתְּ Commu.gene.

דִּילִיךְ דִּידִיךְ דִּילַיְיכִי   דִּילָךְ דִּידָךְ

לִיךְ לְוָתִיךְ לַיְכִי לְוָתַיְכִי   לָךְ לְוָתָךְ

יָתִיךְ יַתַיְכִי   יָתָךְ

מִנִּיךְ מִנַּיְיכִי   מִינָּךְ

Plural:

אַתִּין   אַתּוּן

דִּילְכֶן דִּידְכֶן   דִּילְכוֹן דִּידְכוֹן

לְכֶן לְוָתְכֶן   לְכוֹסן לְוָתְכוֹן

יַתְכֶן   יַתְכוֹן יַתוֹן

מִנְּכֶן   מִנְּכוֹן

Pronomen tertiæ personæ demonstrans rem longe semotam ac dißitam à demonstrante.

Fœmin.   Mascul.

Eccl.7 הִיא אִיהִי   הוּא אִיהוּ Ntús.

דִּילָהּ דִּידָהּ דִּילָהָא   דִּילֵיהּ דִּידֵיהּ Gtús.

לָהּ לְוָתָהּ לְוָתְהָא   לֵיהּ לְוָתֵיהּ Dtús.

יָתָהּ יָתְהָא   יָתֵיהּ Accus.

מִנָּהּ מִנְּהָא   מִינֵּיהּ Ablat.

Plural.

אִנִּין   הִנִּין הִינוּן הַנְהוּ אִינוּן Ntús.

Geni-

inter. variantur בֵּינַת Prouerb. 15.
¶ Copulandi, אַף אוּף נַמִּי quoque.
¶ Iurandi, קַיָּם נַפְשִׁי per vitā animæ meæ. קַיָּם נַפְשָׁךְ נַפְשָׁךְ
קַיָּם נַפְשֵׁיהּ נַפְשָׁהּ נַפְשְׁהָא
¶ Diminuendi, זְעֵיר כִּזְעֵיר כִּלְמָא paulatim. בְּנִיחַ paulatim. ¶ Augendi, לַחְדָא valdè. יַתִּיר magis. עוֹד & תּוּב. & Psa. 37. תּוּ ampliꝰ. לַחְדָא לַחְדָּא nimis.

De Interiectionibus.

חֲבִי Vah. וַי Væ.

De Coniunctionibus.

אַף עַל גַּב. אַף עַל פִּי אֲרֵי אֲרוּם quoniā. quāuis. לְחוּד certè. בְּרַם sed. אוֹ aut. בְּגִין & מִטּוּל & בְּכֵן propterea.

Hæc breuiter, Ioannes illustris, succisiuis horis, studiosis efflagitantibus scribere sum aggressus, eo potissimum tempore, quo mihi, nec ad aures quidem scalpendas otium suppetebat. Grauioribꝰ quippe studijs & serijs magis, pene obrutus, his leuioribus incumbere prohibebar: præludijs nāq; Theologicis, quæ Licenciatus ac Magisterij gradui præcurrere solēt, operam dabam, elaboratiora & limitatiora forsitan editurus, si plus otij nactus fuissem. Vale. Ex hac Academia florentiss. 3. Calend. Iun. An. 1561.

FINIS CHALD. INSTIT.